

kad veli, da Maria i Marija, varaju s Lazarom svijet. Premda je i Renanu glavno vrelo Ivanovo evanđelje, protiv njegova napadaja još nije dovoljno navesti sam tekst. Glavno lice — Isus — ostaje u pozadini.

Kod čudesa je u opće previše materijala sakupljeno na jednom mjestu. Teško će čitaoci slijediti s razumijevanjem. Kao govorniku, riječ mu teče lako. Obilno ima riječi i za istu stvar upotrebljava mnogo sinonima, pa i pleonazama (str. 122.—130.). Šteta da ima i inkongruencija, s čudesnim riječnikom — valjda provincijalizmi i arhaizmi. Mnoge riječi ne piše dosljedno: Pilat Pilato, Židovi Jevreji, židovski jevrejski, perzonalan persognifikacija, drugovačije drugčije, razvijen razavito, cvate cavti, krstjana kršćanski, laživ lažljiv, rasinjacija rasegnacija i dr. Literatura je ograničena (nije autor slobodan, ne raspolaže niti može sve nabaviti) i starija.

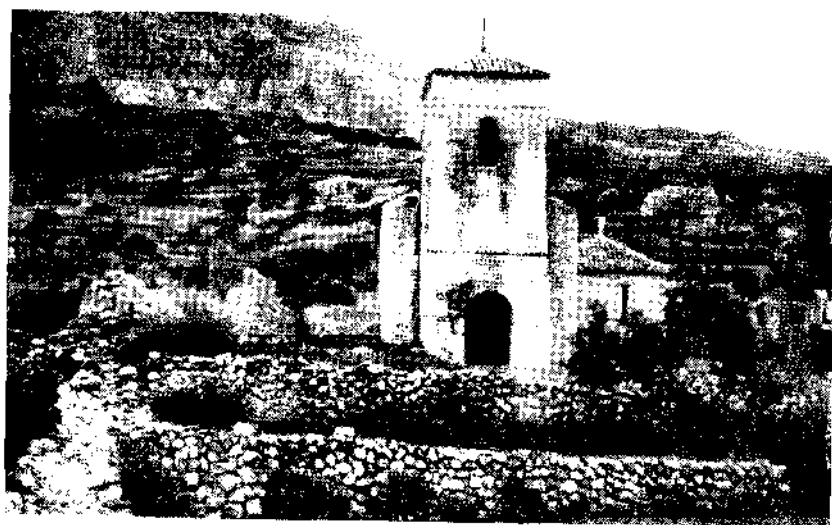
O. Urban Talijski nema pred očima strogo naučne svrhe. Ipak je naučan. Glavno mu je, da podvrgne trijeznoj kritici mišljenje onih, koji niječu natprirodnost Kristove pojave (str. 5). »To mišljenje podvrgavam trijeznoj kritici upriličujući moj govor i moje raspravljanje da bude na dohvat široj publici« (str. 6). Pošto piše radi širih krugova zato i spominje često premise i zaključak, pa opetovano, što veli netrijezna, a što trijezna kritika. Zato je i jasan, jer tako osvjetljuje sve dijelove. Talijski je knjiga sinteza odgovora na apologetske objekcije o osobi Isusa Krista. Dobro nam dolazi i harni smo piscu.

„Bašćanska ploča“ u Zagrebu.

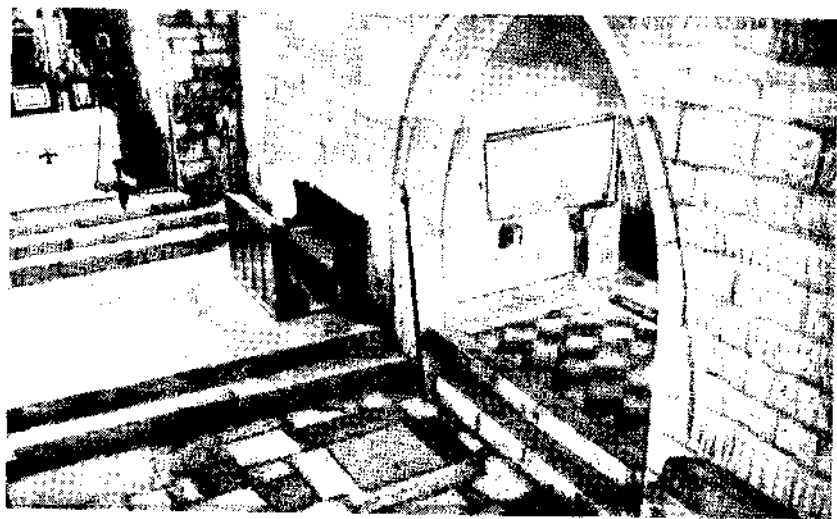
Dr Dragutin Kniewald.

Ima već više godina, što biskup krčki dr Josip Srebrnić nastoji kako bi spasio t. zv. bašćansku ploču, koja je u crkvi sv. Lucije u Jurandvoru, općina Baška, na otoku Krku, uslijed atmosferskih i nekih drugih neprilika bila u opasnosti. Biskup je prije no što je došao u Krk bio profesorom crkvene povijesti na ljubljanskom bogoslovskom fakultetu. Pisao je i o pitanjima hrvatske povijesti. I kao biskup imade dr. Srebrnić otvoreno oko i mnogo ljubavi za povijesna pitanja, osobito otoka Krka i Raba, koji sačinjavaju njegovu biskupiju. On skuplja natpise, prepisuje ih i tumači, brine se za našu umjetničku crkvenu starinu i nastoji, koliko može, da se ono mnoštvo crkvenih starina, što se danas još nalazi upravo na otoku Krku i Rabu, sačuva za poznija pokoljenja. Grad je Krk kolijevka krčkih knezova Frankapana, koji su vijekovima bili jedni od najjačih velmoža regni Croatiae. Ali ne samo to. Oni su bili i veliki mecene crkvene umjetnosti. O tome svjedoči još danas čitav otok Krk, pa Trsat, Bakar, Hreljin, Belgrad, Bribir, Crikvenica, Novi Senj. Razumljivo je, da je biskupu Srebrniću velika briga bila,

kako bi se t. zv. Zvonimirova ploča u Jurandvoru očuvala od propasti, kojoj je u crkvi sv. Lucije polagano, ali gotovo sigurno išla ususret. Toga su mišljenja bili svi stručnjaci, koji su je posjećivali, a kojima je bila upravo ta ploča uada sve draga, jer je — kako se dosad mislilo — naš jedini spomenik pisan starim slovenskim jezikom (već u hrvatskoj redakciji) iz doba naše narodne dinastije. Ta je ploča i datirana, te se vidjelo, i danas je još na starim fotografijama razabire g. 1100. Vjerojatno je bila još jedna brojka, koja se ipak više nije mogla čitati. Ova je ploča jedan od dragocjenih spomenika naše crkvene povijesti. Ali ona imade i opću važnost za našu historiju. U njoj se izriječkom spominje Zvonimir, kralj hrvatski, koji je benediktovcima na otoku Krku po njihovu opatu Držihi darovao ledinu, na kojoj je onda opat Dobrovit sagradio crkvicu svete Lucije. U doba je dakle Zvonimirova i Krk potpadao pod vlast hrvatskoga kralja. Svi su ovi razlozi utjecali na to, da se ovoj ploči pridavala velika povijesna i jezična važnost. Aii ploča je u crkvi sv. Lucije propadala. Već g. 1897. piše »Starohrvatska Prosvjeta« (fra Marun) na str. 8.: »Veoma je žaliti, da ovaj dragocjeni spomenik danomice propada i da od dobe, od kad ga je dr. Rački objelodanio, do danas, uslijed propadanja znatno je postradao tako, da i najvažnija riječ u napisu, »Zvonimir«, mnogo je pretrpjela, pa je sveta dužnost, da se daljno propadanje, u koliko se moglo, prepriječi. A to ako se na zgodnije mjesto iz crkve svete Lucije prenese«. Što se to već prije nije učinilo, i pored želje n. pr. prof. Brunšmida, direktora arheološkog muzeja u Zagrebu, u kojem se čuva i Rendičev sadreni otisak (negativ) bašćanske ploče, to je stoga, kako veli komunike Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu od 14. augusta 1934., što je postojala pogibao, da bi taj spomenik. ako bi se bio prenio sa svoga tadašnjega mjesta, koje se nalazilo u tadašnjoj austrijskoj pokrajini Istri, mogao dospjeti u koji muzej, kamo pravi štovatelji te naše starine nisu željeli da dođe. Prof. Gjuro Szabo ističe u Jutarnjem Listu 26. VIII. 1934. str. 17., da je od 1919. godine amo bio neko osam puta pred pločom u Jurandvoru i nažalost je morao konstatovati, da ovaj od stoljeća provlaženi kamen sve manje odolijeva tamo zimskoj studeni, a pogotovu mu se čini, da je ubrzan tempo oštećenja, otkako je ploča prekrivena staklom. Staklenim ju je okvirom biskup Mahnić htio zaštititi upravo od morske soli i drugih nepogoda, ali bit će, da je doista ovaj okvir, metnut u najboljoj namani, »ubrzo tempo oštećenja«, jer nije bilo dovoljno promaje i zraka, koji bi ploču i u onim atmosferskim prilikama ipak bio bolje sačuvao od ovog staklenog okvira. Prof. Szabo misli, da je »teško bilo očekivati da bi se konzervativnost crkvena htjela odlučiti na jedino ispravno rješenje: na prenos ploče na koje si g u r n o i prikladno mjesto«, pa to više s hvalom ističe odluku biskupa krčkog, kao opata svete Lucije, dakle nasljednika opata Držihe i Dobrovita, o kojima govori ploča, da preda ploču na pohranu i čuvanje za vječna vremena Jugoslavenskoj Akademiji u Zagrebu, koja će imati

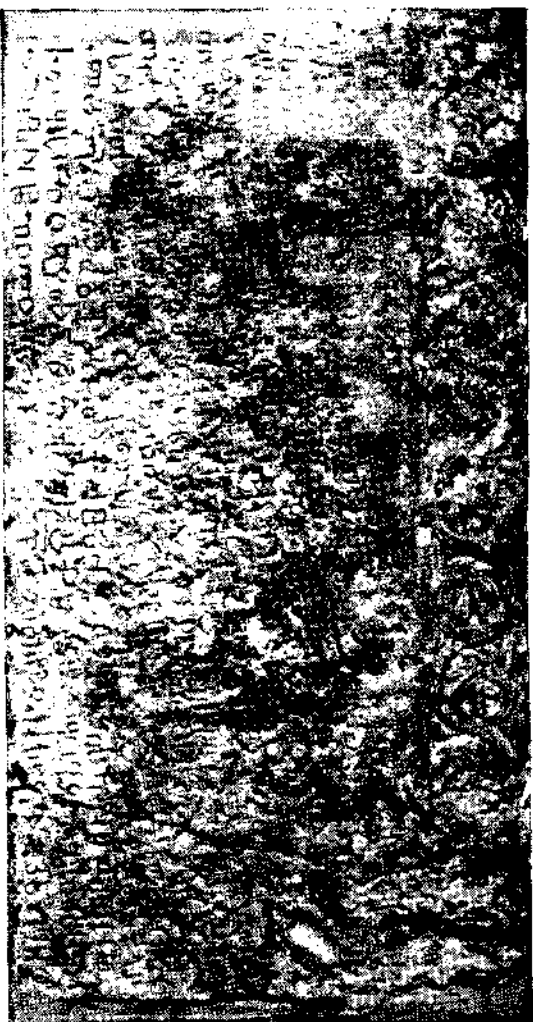

Sv. Lucija u Jurandvoru

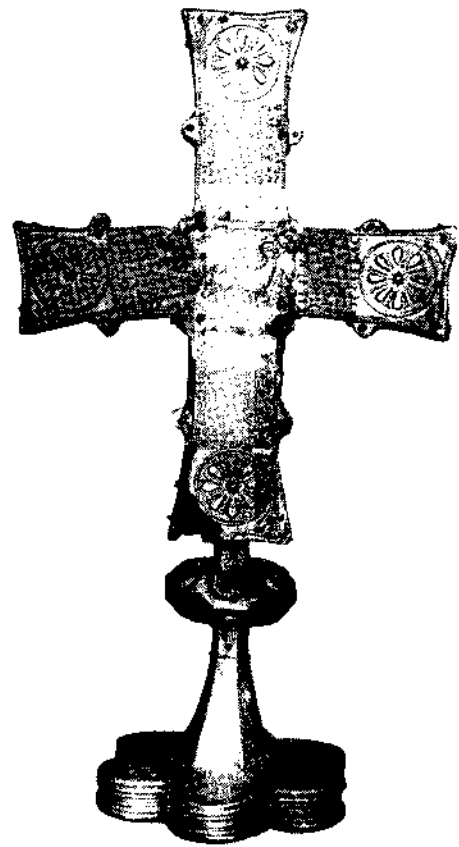
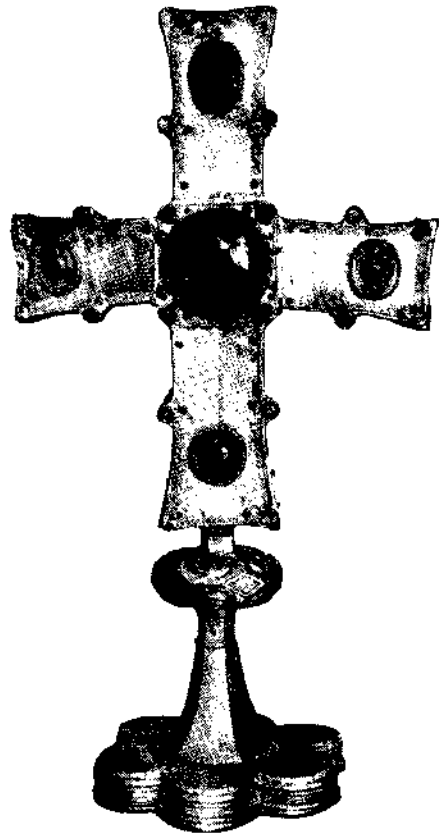
Nutrašnjost sv. Lucije.

Foto Dr. D. Kniewald

»Baščanska ploča« u današnjem stanju

Foto Dr. D. Kriewald

Bribirski križ krbavskih biskupa

Foto Dr. D. Kniewald

i mogućnosti i sprema da sve učini, kako bi se ta ploča sačuvala u današnjem stanju što dulje.

Kako je biskup krčki nakon nekih ranijih neuspjelih pokušaja zamolio HBA da preuzme brigu oko prenošenja ploče u Zagreb, raspravljalo se u HBA u više navrata o tom pitanju. Dolazila je u obzir ponajprije riznica zagrebačke stolne crkve i sama zagrebačka prvostolna crkva. Od riznice se odmah odustalo, jer u njoj ne bi ploča bila tako lako pristupna ni naučenjacima ni široj publici, školama i slično. Nakon mnogog razmišljanja i savjetovanja odustala je HBA i od toga, da se ploča smjesti u zagrebačku prvostolnu crkvu, ponajviše toga radi, jer se u katedrali sakupi mnogo tople vlage, osobito, kad je crkva puna, a zimi se onda uslijed ventilacije i hladnoće lako može ova vlaga, koja zastaje na kamenoj ploči, smrznuti i time oštećivati ploču i natpis na njoj. Konačno je dakle prevladalo mišljenje, koje je jednoglasno usvojeno, da se biskupu krčkom predloži, da baščanska ploča bude prenesena iz sv. Lucije u palaču Jugoslavenske Akademije u Zagrebu. Biskup je veoma rado pristao, a i Akademija sama, pa je konačno u petak, 10. kolovoza, otišao na Krk prof. dr. Stjepan Ivšić, da u ime Akademije preuzme ploču. Po želji biskupa krčkog, potpredsjednika HBA, i same Akademije, pratio sam ga i ja, da mu budem na ruku kod prenosa. Bio je zamoljen i prof. Szabo da ide s nama, no jer nije mogao da ide, zamolio me da kao zastupnik konzervatorskog ureda prisustvujem prenosu. S nama je bio i preparator arh. muzeja g. Antolić, što ga je Akademiji stavio na raspolaganje ravnatelj arh. muzeja u Zagrebu, prof. dr. Hoffiler. Već je prije Akademija na adresu župskog ureda u Baški bila poslala tačnu kopiju originalne ploče, izradene u betonu, prema negativnom odljevku Rendićevu. Kopija je bila u sanduku, koji je bio određen da primi originalnu ploču, kad se bude prenosila u Zagreb. Kopija je stigla u Bašku i postavljena je odmah u crkvicu sv. Lucije u Jurandvoru. S izvjesne se strane htjelo javnosti prikazati, kako je dolazak te kopije i neko navodno tajinstveno držanje crkvene vlasti na Krku u toj stvari skrivilo onu tešku i neugodnu atmosferu, koja je u Jurandvoru i u cijeloj Baški vladala onih dana. Nasuprot tome stoji činjenica, da je biskup želio kad bude sve pripravno obavijestiti i srez i općinu i svečanim načinom u Jurandvoru predati Akademiji ploču, te preuzeti kopiju. Netko i nešto mora biti krivo za sve ono, što se dogodilo... Nisu tu krivi ni biskup, ni Akademija, ni baščanski čestiti hoteljeri kao takvi, a ni poštene mirni Bašćani i Jurandvorci. To smo vidjeli i zapažali na svakom koraku. Drugi je tu netko po srijedi, koji se sakriva iza čestitih i mirnih inače Jurandvoraca. Čitava je ta »pobuna« u Jurandvoru vještački udešena i sve su one fraze, koje su nam bile dobacivane i u Jurandvoru i u Baški i po nekim novinama umjetno spletene, da se sakrije pravi cilj svega toga. A onima, koji su sve to spleli, nije bilo stalo do ploče, ni do originala ni do kopije, već su iskoristili priliku, da se revanširaju, kako su oni mislili, biskupu dru Srebrniću. Pa kad je on lično bio za njih i predaleko i

previsoko, tada su se osvetili tako, da su mu napakostili s ovom pločom. Pričali su, da ju je prodao Talijanima, kao što da je biskup Mahnić darovao Franji Josipu onu nestalu sliku iz sv. Lucije, i koješta drugo... Najjasnije su međutim pokazali svoja čuvstva prema ploči, kad su dali zablattiti kopiju, što ju je Akademija ostavila u crkvi sv. Lucije na spomen da je ondje bila originalna ploča. Ovakve čine ne nadahnjuje pietet, pa ni žalost nad odlaskom ploče iz Jurandvora, nego samo zloba i pakost.

Kad smo vidjeli, da su duhovi uznemireni, premda je ta uznemirenost bila vještački unesena u mirno inače pučanstvo, obavijestili smo biskupa krčkog i civilne upravne vlasti, da je bolje počekati s prenosom. Konačno je prenos izvršen 29. kolovoza. Ploča se nije više nalazila u crkvi sv. Lucije, nego u novogradnji škole u Jurandvoru, ispod sv. Lucije. Tamo su je odnijeli oni, koji su je u noći od 16. na 17. kolovoza o. g. silom i nepovlasno oteli iz sv. Lucije. Bila je ukopana u zemlju u jednoj prostoriji, koja još nije imala poda, te je za koji dan trebala biti prekrita betonskom pločom. Srećom su upravne vlasti ušle brzo u trag ovoj otimačini i pronašle ploču, koju je onda sreski načelnik g. Vitezić, i sam Krčanin, dao brižno čuvati. On nam je kod prenosa u svemu išao na ruku svojim taktičnim i energičkim postupkom. Tako je, u njegovu prisuću, odgrnuta zemlja i pijesak s ploče, koji su je pokrivali u visini od kojih 15 cm. Odmah se moglo utvrditi, da je ploča uglavnom ostala neoštećena. Ipak su se jasno opažale neke manje ozljede na frizu i u gornjim recima teksta. Ploča je utovarena na teretni auto i prenesena u Krk, u biskupski dvor, gdje je ostala do prenosa na parobrod. O svemu je tomu sačinjen zapisnik u uredu sreskog načelstva u Krku dne 29. augusta 1934. U biskupskom je dvoru ploča bila smještena u prostorijama nekadašnje tiskare biskupa Mahnića »Kurykta«, gdje su se štampale tolike crkveno-slovenske knjige. Upravo je onih dana boravio na Krku kao biskupov gost dr. Josip Vais, profesor Karlova Univerziteta u Pragu, koji je izdao i priredio mnoga crkveno-slovenska liturgijska izdanja, među ostalima i novi crkveno-slovenski rimski Misal. U prisuću dakle dra Vajsa i dra Kniewalda predao je biskup Srebrnić kao opat sv. Lucije u smislu ugovora s Jugoslavenskom Akademijom od 26. lipnja 1934. ploču zastupniku Akademije prof. Ivšiću, da je odveze u Zagreb i ondje Akademiji preda na čuvanje. O tom je činu u biskupskom dvoru sastavljen i zapisnik, što su ga potpisali svi gore spomenuti. U Krku je ploča bila izložena, tako, te su je mnogi pošli da vide. Onda je brižno smještena u solidni sanduk u kojem je bila dopremljena kopija ploče, te 30. kolovoza ukrcana na parobrod. Kod tog čina, kad je ploča odilazila s otoka Krka, bili su prisutnici zastupnici krčkog kaptola i g. sreski načelnik. Kao na Krku, tako su i na Sušaku i naše upravne vlasti i svi oni, na koje smo se bili obratili, s najvećom susretljivošću pomogli da se prenos ploče u Zagreb obavi na podesan i dostojan način. Ploča je s parobroda

pretovarena na teretni auto, koji ju je 31. kolovoza pred zoru doveo u Zagreb, gdje je odmah smještena u palači Jugoslav. Akademije.

Kod ovog historijskog čina, gdje se »Zvonimirova ploča« nakon 800 godina maknula iz opatije svete Lucije, da bude prenesena u Zagreb i tamo u Jugoslavenskoj Akademiji sačuvana za čitav naš narod, uplele su se nažalost i ljudske strasti. Prošlo je i to i duhovi su se u Jurandvoru već smirili. Jurandvorčani vide danas, da toga radi, što nema više u crkvisi svete Lucije originalne ploče, ne će ni jedan gost manje golaziti u Bašku. Jer tko je dolazio u Bašku na ljetovanje, nije dolazio radi ploče, nego radi kupališta... Uvidjeli su, da biskup nije nikomu prodao te ploče, nego je samo dao u Zagreb na čuvanje. Vidjet će i to, da će ploča biti više pažena i bolje čuvana u Akademiji nego u Jurandvoru. I svi, koji će tu ploču gledati i proučavati znat će za Bašku i za Jurandvor i za onu malu crkvicu tamo usred one vrljetne ledine, koju je Zvonimir, kralj hrvatski, darovao hrvatskim benediktovcima u dni svoje. Biskup je krčki, kao opat sv. Lucije zadržao pravo vlasništva ploče, a Jugoslavenskoj ju je Akademiji u Zagrebu predao samo na čuvanje. Akademija se brine da ploča bude očišćena i uređena, te će je tada postaviti na počasnom mjestu u svojoj palači u Zagrebu.

No ti će se radovi oko uređenja ploče moći odvijati dosta sporo. Tek se sada sasvim jasno vidi, kako je bilo potrebno da ploča bude prenesena iz Jurandvora u Zagreb. Kad je biskup krčki Vitezić dao ovu ploču izvaditi iz kamenog tla crkvice sv. Lucije, staviše joj jaki željezni okvir, da se ne raspadne, jer se bila raspuknula u više komada. Kod prenosa se ploče iz Jurandvora odmah opazilo, da je taj željezni okvir posve izgrižen od soli, te je već bio popustio i mrvio se pod rukom. Ploča je u crkvisi sv. Lucije počivala u desnoj kapelici na dvije konsole. Da je taj obruč popustio — a to bi se bilo s vremenom sigurno desilo — ploča bi se raspala u svoje komade, jer je žbuka, kojom su bili slijepljeni, slabo držala i ti bi komadi pali na kameni pod i rastepli se. Od natpisa bi u tom slučaju vrlo malo još ostalo. Ali nesamo to. I sama je ploča »teški bolesnik«. Tako je zasićena solju, da imade slani okus i da iz nje neprestano izbija sol. Uslijed mnoge soli, koja se vjekovima sakupila u unutrašnjosti baščanske ploče, postaje ona za kišovitih dana ili južnog vremena vlažna. Treba dakle ozbiljno pomišljati na to, kako bi se ploča riješila soli, koja ju polagano, ali sigurno rastvara. Na površini se ploče jasno zapaža, kako se ploča runi. I ovo je dokaz, da je jedino mjesto, gdje je biskup krčki kao opat svete Lucije mogao spremi baščansku ploču, upravo naša Jugoslavenska Akademija, jer jedina ona može da raspolaže i naučnim aparatom i novčanim sredstvima, koja su potrebna da se ploča doista konservira za poznija pokoljenja.

Mnogo imade otvorenih pitanja, koja još trebaju da riješe naši historičari i filolozi u vezi s baščanskom pločom. Ovdje bih se želio taknuti samo pitanja, što ga je nabacio već dr. Ivan Crnić u Književniku 1865., str. 13. On piše, da je tadašnji biskup krčki, kao

opat sv. Lucije bez manastira, htio nešto znati o svojoj opatiji, te je pisao na sve kraje, pa i »u Mletke, čuvarom starih pisam«. I ovi mu odgovoriše, da je u njih »popis svega njezina blaga, knjiga od 175 listov, spisana 18. vieka«. Crnčić ne kaže, koji su to čuvari starih pisam, ali donosi izvadak iz ono »malo poviesti«, što su je bili poslali biskupu krčkom kao izvadak iz onoga, što oni imaju. Tu se vidi, da je prva opatija među drugima dvjema na krčkom otoku crkva sv. Lucije u Drazi baščanskoj, na prelijepu mjestu. Ta draga, »duga, a težana, ima na okolo sebe sa triju stran vienac gor i vrhov, s kojih teku potoci k moru, a i goric, na koji je selac, a na četvrtoj široku dragu morskou, brodom jatu, te ugodno primorje, a na njem Bašku, grad ljepši od inih četiri otočkih. Ta crkva, ne velika, bez ljepote, na jedan brod i od klesana kamena, ima zvonik do samih vrat te nad njimi, ali otvoren, pak je i on za cergan (atrio); i još prostrano grobišće, a pol odgadjeno i puno mirišta na okolo, koja ti kažu, da je tu nekada bio pravi manastir, i to kaluderov Benediktovac, koji od nemira pred Uskoci da su ga povoljno ostavili na kraj 14. vieka, preselivši se u ine svoje opatije u Italiju. Nemože se doznati, ni tko je tu crkvu bio sazidao, ni kada, jer ako i jest nekoliko napisov na pločah po njezinih zidovih, te ploče su porazbijane, a napisi slizani. A stara pisma spalili su Uskoci ne jedan put... Unutri su tri oštara, prvi: velik, pod opatiju, na kojem je dvoja sveta Lucija, jedna na daski naslikana, a druga od drva; druga dieve Marije na lievoni boku od vrat; a treći presvetoga Ruzarija u kapelici prama ovomu, prizidanoj pod opatom Contarinim, po dobroj volji Duždevoj. A ta oba jesu svaki pod svoju bratovštinu«. Dovle Crnčić. Obratio sam se na preuzvišenoga gospodina biskupa krčkog dra Srebrnića s molbom, koji se to biskup obratio u Veneciju i na koga. Biskup mi je odgovorio, da se ekscerpt iz onog mletačkog spisa nalazi sigurno među aktima biskupa Šintića, koji je biskupovao 1792—1837., jer je on od tadašnje austrijske vlade polučio odluku od 8. XII. 1817., prema kojoj uživa dobra nekadašnje opatije svete Lucije, te je kod te zgone sigurno svoju stvar dokazivao ispravama, koje su se odnosile na sv. Luciju. Ali akata iz njegovog dugog vladanja imade mnogo, te bi trebalo sve proći, jer nijesu uređeni po godinama. Zamolio je marnoga mons. Polonija, krčkog kanonika, koji se bavi krčkim crkvenim starinama, i koji je i meni lično bio uvijek najspremnije na usluzi, kad sam što od njega molio, da na sebe preuzme ovu brigu, što je on i obećao. Nadajmo se dakle, da ćemo doskora moći više saznati o crkvi i opatiji sv. Lucije u Jurandvoru.

Danas je crkvice svete Lucije ovakova izgleda: Lijevo od ulaza vidi se na vanjskom zidu kao neka šahovska ploča, isklesana u kamenu. Bijele su kocke udubljene, a žute su izbočene. Na vrhu se tornja, u visini prozornog luka, nalazi desno polufigura čovjeka, a lijevo lav. Straga, na istočnoj strani, nalazi se desno vol (ponešto čudna oblika, nekako više kao konj), a lijevo ptica, vjerojatno orao. Dakle simboli četiriju evanđelista... Zanimljivo je, da se četiri

evangelista spominju i u samoj ploči. Vrata su crkvice okrenuta prama zapadu. Lijevo od ulaza, dolje, nalazi se ploča s jako oštećenim napisom, što ga je Crnčić ovako čitao: MAGISTER ANDREAS ME FECIT (Književnik 1865, 15.) Iz okolnosti, da na kamenu nije uklesano ANDREAS, nego ANDRAS izvode neki, da ova pogreška odaje našeg čovjeka kao graditelja crkvice sv. Lucije. Ono šahovsko polje smatra Crnčić nekim grbom, valjda frankopanskim. Međutim su Frankapani imali sasvim drugi grb.

Lijevo je u ulazu uzidan dio rimskog spomenika. U sredini je glava, gore neka sada nečitljiva slova, a dolje: IS - F - IVRO PATER OLS CIVIS - F - FATAE T R I S - FACIVNDVM V I E.

Desno pred vratima ostatak kolone, zapravo kapitel, koji je izdubljen i tako ima da služi kao posuda za svetu vodu.

Crkva je danas veoma zapuštena, i bez obzira na onaj dojam, što ga je na nas učinila, kad smo u nju stupili radi prenosa ploče, jer je onda bilo ono malo pokušaja, što je u njoj, sve porazbacano i djelomice polomljeno od onih, koji su ploču bili noću oteli. One svete Lucije »na daski« nema više tamo. Ona je danas negdje u Italiji i čeka da nam bude povraćena. Nema ni drugog oltara, slijeva ulaznih vratiju, nego samo glavni žrtvenik u sredini i onaj u kapelici s desna, u kojoj se nalazila i ploča. Glavni je oltar urešen neukusnom malom slikom svete Lucije mjesto one ponosne »pale«, koja ga je nekad resila. Od svih se dakle oltara. što ih spominje onaj izvještaj iz Venecije, sačuvao samo onaj u desnoj kapelici, gdje je bila i ploča... To je gotička kapelica, sa šiljatim lukom na ulazu i natkrita unakrsnim svodom. Oltarna je slika Madona s Djetetom i krunicom. Okolo je prikazano 15 otajstva krunice u medaljonima, povezanim ružama. Dolje desno tri muškarca, a lijevo tri ženske glave u bijelim kapama i crnim odijelima. Slika je nažalost »restaurirana«, ali tako loše, da je sasvim iskvarena. Dolje ispod oltarne menze nalazi se drveni antependij, presvučen kožom. Zajedno s vanjskim okvirom širok je 182, a visok 96 cm.

Medu natpisima, što ih je još Crnčić vidio na tlu sv. Lucije, našao se i glagolski natpis: knez Ivan Frankapan Krčki i Modruški i Senjski 1465. Kukuljević je mislio, da je tada Ivan umro. Crnčić je već tada držao, da tomu nije tako. I imao je pravo. Ipak je knez Ivan Frankapan, zadnji gospodar Krka, bio u nekoj vezi sa sv. Lucijom.